

S
L
O
V
E
N
S
K
A
B
L
A
D
E
T

Slovenska zveza na Švedskem

TRIGLAV-ORFEUM 40 let

ISSN 1651-8292

2008/05/30

Slovensko GLASILO
Slovenska BLADET

10. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA

2006 SLOVENSKO SREČANJE

Poletje/Sommar 2008 Št./Nr 23 Letnik/Årgång 7

Slovenska riksförbundet i Sverige

S
L
O
V
E
N
S
K
O
G
L
A
S
I
L
O

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET

Št. / Nr 23

Letnik / Årgång 7

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige

PG: 72 18 77- 9; Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Naslovne slike/Uppslagsfoton (2008): 40-års jubileum TRIGLAV-ORFEUM, Landskrona; 10-års jubileum SLOVENSKI DOM/20:e SLOVENSKA TRÄFFEN, Göteborg; SLOVENSKA DAGAR, Stockholm

Foto: Hannu Tuomainen, Zvonko Bencek, Danni Stražar

VSEBINA	-	INNEHÅLL
Uvodna beseda	3	Inledningsord
Slovenska zveza	4	Slovenska riksförbundet
Društva	6	Föreningar
		Slovenski DOM, Göteborg 6
		Orfeum, Landskrona 13
		Planika, Malmö 22
		Slovensko društvo, Sthlm 25
		Slovenija, Eskilstuna 32
		Simon Gregorčič, Köping 34
		Slovenija, Olofström 43
Naša cerkev	52	Vår kyrka
Dogodki	58	Händelser
		Nekaj o rasizmu 59
		Praznovali smo 62
Naslovi	64	Adresser

Glavni in odgovorni urednik/izdajatelj – Huvudredaktör/ansvarig utgivare:
Avguština Budja (-stina)

Tehnični urednik—Teknisk redaktör

Zvonko Bencek

Člana redakcije – Redaktionsmedlemmar

Jožef Ficko / Ciril M. Stopar

Naslov uredništva/Adressen:

Augustina Budja

Hantverkargatan 50

261 52 LANDSKRONA

Tel. 0418– 269 26

E-pošta: budja@bredband.net

Vaše prispevke pošljite na zgornji naslov do 15. avgusta 2008

Skicka era bidrag senast den 15 augusti 2008

REPUBLIKA SLOVENIJA

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU

IN PO SVETU

Ljubljana, 20. maj 2008

Slovensko društvo v Landskröni oz. Pevsko društvo Orfeum, ga. Avgušlina Budja

Spoštovana gospa predsednica, spoštovani ostali člani Slovenskega društva oz. Pevskega društva Orfeum v Landskröni na Švedskem!

V veliko veselje mi je bilo sporočilo, da Slovensko društvo oz. Pevsko društvo Orfeum v Landskröni, ki izhaja iz SKK Triglav v Landskröni, praznuje tako lepo obletnico, 40 let obstoja, za katero vam želim že v začetku izreči iskrene čestitke.

40 let delovanja druženja, 40 let ohranjanja slovenskih korenin in slovenske kulture kot tudi 40 let povezovanja z državo gostiteljico je potrebno slovesno obeležiti. Prav tako sem prepričan, da je omenjena obletnica dobra popotnica za naprej in da bo društvo in še posebej njegovo vodstvo nadaljevalo z aktivnostmi, ki bodo slovenski jezik in kulturo tudi v bodoče, ne samo ohranjali, ampak tudi krepili.

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu že ves čas svojega delovanja posveča posebno skrb tudi Slovencem v Evropi. Kakršnikoli so pač bili razlogi za odhod iz matične domovine pa je naša posebna naloga in zaveza, da z vami ohranimo stike in vam po najboljših možnostih pomagamo pri vašem delovanju in razvijanju. Dejavnost vsakega slovenskega društva v tujini je za nas dragocena in vedite, da se vašega poslanstva v državah v katerih živite zavedamo tudi v matični domovini.

Ob koncu pa mi dovolite, da se zahvalim za vabilo na slovesno obeležitev 40 let delovanja Pevskega društva Orfeum, vendar mi delovne obveznosti udeležbe ne dopuščajo in vam ob vašem razumevanju moje odsotnosti v svojem imenu kot v imenu mojih sodelavcev še enkrat izrekam iskrene čestitke ob jubileju.

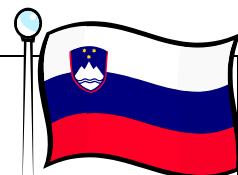
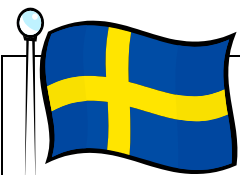
S spoštovanjem,

Zorko Pelikan, državni sekretar

Obisk DZ RS, Malmö, dne 17. maja 2008

Foto: Z. Podvinski

Slovenska zveza na Švedskem slovenska.riksforbundet@telia.com

Predsednik ima besedo ...

Pravkar so se končali slovenski kulturni dnevi v Stockholmu, ki so bili zelo zanimivi in je res škoda, da nas je večina tako oddaljena od glavnega mesta. Slovenija do 1. julija predseduje Evropski uniji. Naštel bom nekaj pomembnih dogodkov, ki so se v zvezi s tem zvrstili na Švedskem. V februarju in marcu je bila v olofströmski mestni knjižnici slovenska likovna razstava, v aprilu je bilo v Göteborgu 20. Slovensko kulturno srečanje, v maju pa je slovenska društva obiskala delegacija iz parlamenta Republike Slovenije. Prav tako je društvo Slovenija iz Olofströma organiziralo odprto hišo z likovno razstavo, slovenskimi jedmi, balinarskim turnirjem in slovensko glasbo. O vsem tem so pisali tudi časopisi v pokrajini. Tem dogodkom so sledili slovenski kulturni dnevi v Stockholmu, v juniju pa bodo slovenska društva zaključila praznovanje s slovenskimi pikniki. Slovenska mladina se je maja pod vodstvom Ane Kokol srečala v Göteborgu, na nogometni tekmi med Slovenijo in Švedsko. Prav tako je pevsko društvo Orfeum iz Landskrone, ki je izšlo iz leta 1968 ustanovljenega društva Triglav, 30. maja praznovalo 40. obletnico. V jeseni bo društvo Slovenija iz Olofströma organiziralo koncert zamejskega okteta Odmevi iz Trsta.

Pomembnih dogodkov in obletnic bo letos na Švedskem zelo veliko, kar hkrati pomeni, da so društva zelo delovna in pridna. Vse to je izredno pomembno za obstoj Slovenske zveze na Švedskem. Zato smo zelo ponosni na vsa slovenska društva, ki so se resnično potrudila.

Ne pozabite, da bo 30. avgusta osrednje srečanje starejših Slovencev, obenem pa tudi tradicionalni slovenski piknik za vse, tudi za mladino. Piknik bo v kraju Barnakälla pri Bromölli. Nastopilo bo tudi slovensko gledališče iz Medvod s predstavo, ki je primerna za vso družino, zato vabimo okoliška društva na piknik in srečanje.

Želim vam prijetno poletje, bodisi v domovini ali tukaj na Švedskem.

Ciril Marjan Stopar

VABILO na Srečanje starejših Slovencev in tradicionalni slovenski piknik

Slovenska zveza in KD Slovenija iz Olofströma vas vabita na tradicionalni slovenski piknik in na šesto srečanje starejših Slovencev, ki bo v soboto, dne 30. avgusta, z začetkom ob 14.00 uri.

- 1. Iz Slovenije pride gledališče, ki bo zaigralo predstavo o NERODNI AVGUŠTINI, primerno za vso družino, stare in mladino.**

Srečanje in tradicionalni piknik bosta pri **Barnakälla vandrarhem**, 6 km od Bromölle proti Näsumu in Olofströmu, cesta št. 116. Na vrtu in v velikem šotoru bodo mize in klopi, kjer vas bomo postregli s pečenimi jedmi z žara. Sprehodili se boste lahko tudi po promenadnih poteh za rekreacijo. Imeli boste priložnost nabiranja gob, do jezera Ivösjön pa je le nekaj sto metrov. Piknik bo tudi v primeru slabega vremena, saj bomo letos imeli še večji šotor za zabavo kot lansko leto. Balinali bomo - kot vedno - na travi. Postavili bomo smerokaze, da nas ne boste zgrešili, na piknik pa bomo povabili tudi svoje glasbenike. Poskrbljeno bo za hrano, pijačo in nagradni kviz. Vabimo člane in tudi goste iz

sosednjih slovenskih društev. Veseli bomo vaše udeležbe na pikniku. Pokrovitelja srečanja sta: Slovenska zveza in Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Prosimo vas, da o svojem prihodu na piknik in številu udeležencev obvestite organizatorja. Tel: 0457- 771 85.

E-mail: slovenska.riksforbundet@telia.com

S seboj prinesite le veliko dobre volje in veselja, za vse drugo bomo poskrbeli mi.

Dobrodošli!

KD Slovenija in Slovenska zveza na Švedskem

Slovenska zveza na internetu <http://www.slovenien.nu/slovenskariksforbundet.htm>

Program dela Slovenske zveze 2008

- ✚ 30. avgusta - srečanje starejših Slovencev in piknik v kraju Barnakälla.
- ✚ Jesenske prireditve v društvih in kakšna obletnica.
- ✚ 18. oktobra - koncert Okteta Odmevi iz Trsta in slovenska umetniška razstava v Olofströmu. Koncert morda še v drugih društvih.
- ✚ 22. novembra - jesenska konferenca Slovenske zveze.
- ✚ December - miklavževanja po društvih.

Ciril M. Stopar

Slovenier träffas för att hålla kulturen vid liv

OLOFSTRÖM

Med sina 235 medlemmar är den slovenska kulturföreningen Slovenija den största i sitt slag i Sverige. I lördags höll föreningen öppet hus i

klubblokalen på Tegnervägen.

Den slovenska kulturföreningen Slovenija hade boule på programmet vid sin sammankomst i lördags vid klubblokalen på Tegnervägen. Så ska boule spelas. Riksordföranden Ciril Stopar visade vägen vid den slovenska träffen i Olofström.

– Det är viktigt för oss att hålla vår kultur vid liv, säger ordföranden Ciril Stopar som dessutom leder riksorganisationen sedan elva år tillbaka. Han berättar att det finns elva slovenska föreningar i landet med allt som allt 1 100 medlemmar. Själv är han bosatt i Kallinge men betonar att alla med slovensk bakgrund i regionen är samlade i Olofströmsföreningen.

– 95 procent av slovenerna i Blekinge är med i föreningen. Det är en siffra vi är stolta över. 2005 fick de sin nuvarande klubblokal på Tegnervägen. Där träffas de ofta för olika former av sammankomster. I lördags var det dels konstutställning dels tävling i slovenskt boulespel.

– Allt avslutas med en måltid, påpekade Ciril Stopar.

Att föreningen behövs motiverar ordföranden med att de svenska slovenernas barnbarn inte vill prata slovenska. Därför blir det färre och färre som behärskar språket. I fredags hade föreningen för övrigt besök av tio riksdagsmän från Slovenien som förutom ett besök i klubblokalen hann med ett möte med Olofströms kommunalråd Margaretha Olsson (s).

Lars Ohlsson lars.ohlsson@blt.se

Novice iz Göteborga

Foto: 1) Dekleta Marija K., Marija P. in Katarina Z. pripravljajo kranjske klobase za lačne Slovence ob binškoštnem prazniku v Vadsteni 10. maja 2008; 2) Praznovanje 10-letnice društva in 20. Slovenskega srečanja, dne 5. aprila, 2008 3) V prijetnem pomenku v Vadsteni, 10. maj 2008; 4) Praznovanje 10. obletnice Slovenskega DOMA (Foto: Z. Podvinski, A. Budja)

Narava in klimatske spremembe nam nalagajo obveznosti, da je treba nekaj storiti. Lani ob koncu aprila je

bilo tudi vroče, sonce in rekordne temperature, toda samo poletje ni bilo vredno besede, saj so dež, veter in hlad pokazali svoje zobe. Letos je bil sneg za Veliko noč, toda Božič je bil zelen in nikjer prav nobenega zimskega vzdušja. Po radiu sem slišala, da so v pokrajini Skåne že izkopal prvi krompir, ki je rasel zunaj na prostem, ker je bilo tako toplo. Primule na vikendu so cvetele vso zimo. Prav zares moramo premisliti in vsak po svoje prispevati k temu, da res ne bomo uničili svojega planeta. Tudi dobičkarji bi morali malo premisliti, da denar ni vse.

Tudi dobičkarji bi morali malo premisliti, da denar ni vse.

Nekaj novic tudi o delu društva. Kulturni dan smo začeli s slovensko himno, nato pa so vsi prisotni prebrali po eno kitico Prešernovega Povodnega moža. Dan staršev in mamic smo

pripravili po maši v Astridsalen. Tudi tokrat smo na dvorišču prodajali butarice, ki smo jih sami naredili za cvetno nedeljo.

Ves izkupiček od kave, peciva, butaric je znašal približno 900 SEK. Slovenski Dom je dodal preostanek in tako smo 2.000 SEK nakazali na Slovenski Karitas za pomoč tistim, ki so tega potrebni. Mamice in očete smo obdarili z nageljni. Ob tej priložnosti smo Jožetu Bohnecu zapeli za njegovo 70. rojstni dan. Torto, ki jo je prinesel seboj, smo kar hitro pospravili. *Še mnogo let zdravja in zadovoljstva, Jože.*

Praznovali smo 10. obletnico svojega društva in 20. Slovensko srečanje v Göteborgu. Na žalost ni bilo nobenega povabljenega gosta iz Slovenije, prav tako so opravičilo poslali s slovenskega veleposlaništva v Stockholmu, ker so bili zadržani nekje drugje. Ste pa vsi tisti, ki ste prišli, dokazali, da so srečanja potrebna in tudi spodbuda društvu, ki je še tako mlado. Danes je pač tako, da švedska država društev nič več toliko ne podpira z denarjem, če pa denarja ni, je težko obdržati prostore, v katerih se deluje in srečuje. To je eden od razlogov, da

se društva zaprejo ali pa ostane le še peščica, ki še vseeno poskuša držati skupaj. Mladi ne čutijo več tiste ljubezni do domovine in slovenstva, kot smo jo mi, starejši pa iz različnih razlogov ne morejo več sodelovati. Ob praznovanju smo izdali tudi bilten desetletnega dela društva, nekateri pa so se podpisali v knjigo gostov. Mislimo, da smo to srečanje in praznovanje dobro pripravili, ansambel Bobri pa je vabil na ples. Večerja, ki so jo pripravile naše kuharice, je teknila in

napolnila želodce lačnih obiskovalcev. Hvala vsem, ki ste prišli. Vaše pohvale so spodbuda za dobro delo vnaprej in sodelovanje.

28. aprila smo se v kapeli na Fässbergs pokopališču poslovili od Milke Turnšek. Kot članica društva France Prešeren je bila aktivna in pomagala pri ohranjanju slovenske kulture in jezika. Možu Otonu in otrokom z družinami izrekamo sožalje.

Fotografije s proslave 10-letnice društva Slovenski DOM in 20. Slovenskega srečanja, v Göteborgu 5. aprila 2008

(Podvinski, Budja, Bencek)

Dan državnosti bo tretja nedelja v juniju po slovenski maši v Angeredu, kjer bo tudi blagoslov avtomobilov. Pripravili bomo kratek program in se spomnili žrtev za domovino in tudi tistih, ki so ostali invalidi v boju za svobodno in neodvisno Slovenijo. Politikom v Sloveniji bi radi sporočili, da spremljamo njihovo delo in želimo, da bi Slovenijo vodili do napredka in da bi bili za njih vsi državljani enako vredni, tudi tisti, ki so po vseh letih težkega dela odšli v zaslužen pokoj. Spremljamo poročila, kako se je po celem

svetu podražila hrana, najhujše je za vse tiste, ki so že sedaj lačni. Deževni gozdovi so posekani in dobičkarji še pomislijo ne, da korenine dreves zadržujejo plazove, ki drugače mnogokrat pokopljejo pod seboj veliko nedolžnih ljudi. Zadržujejo tudi poplave, ki sicer odnesejo vse, kar jim pride na pot.

Na četrtem sestanku smo se tudi dogovarjali, kam bi šli letos na izlet. Možnosti sta martinovanje ali silvestrovanje v Berlinu. Poskušali bomo stopiti v stik s tamkajšnjim društvom pri pomoči glede iskanja prenočišča. V vsakem primeru bi tam prenočili trikrat. Silvestrovanje bi morda stalo malo več, zato prosimo člane, če se javite in sporočite, kaj želite. Javite se komu od članov Upravnega odbora. Prosimo, da to storite čim prej pred poletjem, da sporočimo naprej in naročimo.

Tokrat je moje pismo malo zaskrbljujoče, saj

se večkrat sprašujemo, kako se vse spreminja na slabše od takrat, ko smo mi bili mladi. Tak svet bomo namreč zapustili naslednjim generacijam.

Vesele babice so si izbrale lep sončen dan za ogled botaničnega vrta »Botaniska trädgården«, kjer je bilo vse v cvetju in

veliko obiskovalcev, ki so posedali na zelenicah in uživali v soncu. Kava in pecivo sta se prilegla po dolgem sprehodu in ob uživanju na soncu.

Naši jubilaranti slavijo;

junij Joško Hančič, 60 let

Vlado Pavlovič. 75 let

julij Ana Ratajc, 65 let

Rigmor Dahlborg, 70 let

avgust Ivan Maček, 75 let

Vsem želimo zdravja in voščimo še na mnoga srečna leta. Nazdravite si s kakšno dobro vinsko kapljico!

Čas neizmerno hiti in minilo je že skoraj pol leta, šolsko leto se bo končalo in nekateri se pripravljate za odhod na dopust. Morda odhajate v Slovenijo ali kam drugam, mogoče boste ostali tukaj. **Vsem varno vožnjo, lepe sončne dneve, obilico lepih spominov z dopusta in nasvidenje v jeseni.**

Foto: Marija Kolar sprejema simbolično darilo – kovanec za 3-euro, ki ji ga poklanja predsednik Komisije za Slovence po svetu, Janez Kramberger, DZ RS, dne 17. maja.

Spodaj: Poslavljanje delegatov DZ RS pred restavracijo Vagabond, kjer smo presenečeni ugotovili, da nam streže natararica, potomka Slovenca.

Za Upravni odbor
Slovenski Dom **Marija Kolar**

Več o 10. obletnici društva Slovenski DOM in 20. Slovenskega srečanja je bilo objavljeno v knjižni zbirki Slovensko Informativno GLASILO, 2. del; maja, 2008, na zadnjih straneh.

Urednica A. Budja

Slovenski Dom - 10. obletnica – 5. aprila 2008 – Gamlestaden

Pozdravni nagovor v imenu Slovenske katoliške misije na Švedskem

Drage rojakinje in rojaki, ki smo se zbrali, da skupaj praznujemo 10. obletnico Slovenskega Doma in 20. Slovensko srečanje (včasih ste temu rekli slovenski

festival), dragi gostje iz Slovenije - člani ansambla Bobri, dovolite, da vas na svoj način pozdravim in vam vsem skupaj voščim lep slovenski praznik, ki naj nam vsem pomaga še boljše razumeti pomen besede slovenski dom in s tem tudi pomen obstoja SKD Slovenski Dom, oziroma vsakega slovenskega društva na Švedskem in tudi v svetu.

1. Ti domača hiša, ljubi očetov rodni dom,
Tebe ne pozabim, koder po svetu hodil bom.
Tu se sreča uživa, lepih otroških, nežnih dni,
Dom le radost skriva, ki v širnem svetu je ni.

*Odpev: Bodi pozdravljen moj očetov rodni dom,
ti si v življenju meni kažipot.*

*Dokler po širnem, tujem svetu hodil bom,
Mislil na te bom povsod.*

2. V naši so družini starši otrokom vzoren zgled,
Vseposvoda želijo, naj vlada mir in pravi red.
Oče in pa mama mislita vedno le na to
In želita sama, da v hiši vsak srečen bo.

Odpev: Bodi pozdravljen moj očetov rodni dom

3. Ko zvečer se z dela vračamo trudni vsi domov
Takrat v hišo pride tihi večerni blagoslov.
Bratje in sestrice s starši zapojejo na glas,
Mir z višav je legel na dom in na tiho vas.

Odpev: Bodi pozdravljen moj očetov rodni dom

Kje so časi, ko ste začeli prihajati na Švedsko. Takrat je bil Jože Tovšak mlad kaplan pri Sv. Lovrencu na Pohorju, od koder sem pred skoraj 15. leti med vas kot vaš narodni dušni pastir prišel tudi jaz. Jože Tovšak je skupaj z mano, lanskim srebrnomašnikom, lani obhajal zlato mašo na god Sv. Lovrenca. Danes je popolnoma slep in prebiva v duhovniškem domu v Mariboru. Toda iz njega veje še naprej ljubezen do očetovega doma in tudi do pisanja pesmi. On je tisti, ki je med drugim napisal in uglasbil to prečudovito pesem z naslovom: Ti domača hiša ... Na kaj pomislimo, ko rečemo **dom**, **slovenski dom**, **domač** (nanašajoč se na dom), **domačija** (*prostor, hiše, kjer kdo stalno živi, od koder izhaja; kmečka hiša, posestvo*), **domovina** (*bojevati se za dom in rod*).

Besedo dom običajno povežemo tudi z družino, kjer vlada **domačnost** (*vzdušje, ki je značilno za dom in mirno, skladno družinsko življenje; prisrčnost, tiha topla domačnost*). Medsebojno razumevanje, pomoč, zavarovanost, prijetno vzdušje, pristna družinska ljubezen ..., še in še bi lahko naštevali. Prav tako pa bi lahko rekli tudi v negativnem smislu: ta je pa brezdomec, ta pa nima svojega doma, nima svoje domovine, ali pa: domovina ga je pozabila ...

Smo v t. i. letu družine, ko naj bi si priklicali v spomin to tako veliko in pomembno vrednoto. Kaj narediti, da bo več lepega družinskega vzdušja? Kaj

storiti, da bodo družine tudi danes varno okolje, v katerih bodo zrasla nova življenja, kjer bodo ljudje še naprej posredovali ljubezen do maternega jezika, do krščanske kulture in omike, ki sta zaznamovali ves svet in katere vrednote je zahodni svet izgubil in s tem izgubil kompas, ki človeku kaže pravo pot.

Hvala vsem vam, ki ste ohranili in posredovali svoji drugi in tretji generaciji ljubezen do maternega jezika, do slovenske pesmi, krščanske kulture in omike. Blaženi škof Slomšek je zapisal: Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodne omike. To je tisto, kar nas dela domače, to je tisto, kar nas vodi v pravi dom, tam v nebesih. Saj je zapisal tudi tisto misel: V nebesih sem doma, tam Jezus krono da. Tam je moj pravi dom, tam večno srečen bom.

Čestitke za desetletno delo med rojaki v Göteborgu in okolici. Ta častitljivi jubilej naj bo povabilo vsem vašim članom, da bodo še bolj aktivni v okviru vašega društva. Še več, ob 20. Slovenskem srečanju želim vsem doživeti narodne pomladi in lepega domačega vzdušja. Tam, kjer moči že pešajo, pa recite: S skupnimi močmi gremo naprej, da bo tudi Švedska preko našega slovenstva še bolje prepoznala našo domovino, naš raj pod Triglavom.

Bog vaš živi na mnoga, blaga leta! vam v imenu SKM na Švedskem vošči
vaš Zvone, rektor SKM Göteborg, 5. april 2008

BESEDA »DOM«, beseda sreče

Prihajam v leta, kot se temu reče –
Uteha to mi prav posebno ni!
Da bi v življenju bil predobre
sreče,
Ne bom trdil, ki bi lagal, se zdi.
Saj se ne pritožujem, ko to pišem,
Skrivaj le tu in tam oko obrišem!

Dežela, ki me je vzredila,
Čeprav s sadovi revnih tal,
Je prst domača, srcu mila,
Prav rad nekoč bi v njej zaspal.
Nerad sem zapustil te, domovina,
Ti čakaš me, kot čaka mati sina!

Tujina prišleku le mačehuje,
Na razpolago da mu skorjo kruha.

Vsaj
domov

Na tujem to
dognanje
peče huje,
Ušesa
domačinov so
kot gluha.
Klubujemo, da
lahko tu vzdržimo,
na skrivaj pa si
želimo!

Dom vzbuja misli koprneče:
Na tujem cenjen je najvišje.
Beseda »dom« - beseda sreče,
Čeprav izrečena najtišje!
Ker se željam in domotožju vdajam
Pomeni - čas hiti in star postajam.

(pesem Augustine Budja /Letni časi, 2005/ je na proslavi prebral Zvonko Bencek)

obdobje 1968-2008 40 let obstoja: Kratka kronika društva

TRIGLAV-LIPA-ORFEUM

Foto: 40-års jubileum av slovenska föreningen i Landskrona (Hannu Tuomainen, Danni Stražar, Olga och Augustina Budja, med flera); Ovan - sångkör Orfeum under ledning av Olga Budja

POTREBA
 Osnovna cilja
 slovenskih
 društev po
 svetu sta
 predvsem
 ohranitev
 slovenske
 kulture in
 slovenskega
 jezika. Oboje

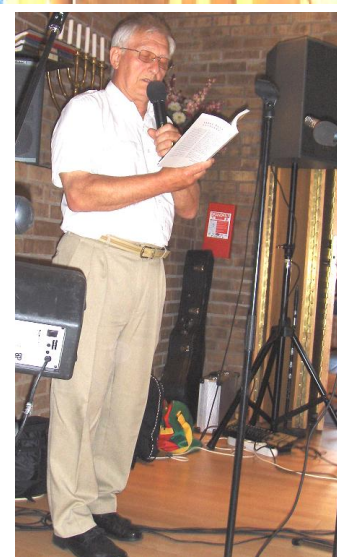

predstavlja pogoj za ohranjanje slovenske zavesti. Če poznamo samega sebe, bolj cenimo sebe in tudi druge. To nam bo lažje uspevalo, če se bomo trudili gojiti tisto, kar smo prinesli s seboj od doma, torej tisto, v čemer smo podkovani in nam ni povsem tuje. Slovenska društva naj bi prispevala k boljšemu razumevanju med posamezniki – člani na ožjem področju in med narodi v širšem, globalnem smislu. Kultura ni statična in je nekaj, kar se neprestano spreminja; od drugih povzemamo tisto, kar nam ugaja in tako plemenitimo sami sebe in druge. Vse to so seveda tudi prvotne zamisli in želje ustanoviteljev posameznih slovenskih društev, realnost pa se spreminja.

Pevski zbor Planika; Recitira Zvonko B.; Pevski zbor ORFEUM

PROBLEMI Začne se zatikati ravno zaradi različnih interesov. Včasih nam manjka tolerantnosti, živimo le za včeraj in danes, premalo mislimo na prihodnost ter se ne trudimo najti odrešujoče poti k dialogu, ki je temelj demokratičnosti. Poleg teh obstajajo še razni drugi vplivi, ki lahko usodno vplivajo na razvoj posameznega društva. Dnevno sprejemamo jezik in kulturo novega okolja, trudimo se biti del švedskega društva in se

prilagajamo – najsi je to integracijsko ali asimilacijsko. Obenem nas tarejo tudi organizacijske in finančne težave. Ne smemo pozabiti, da je nekaj desetletij v zgodovini zelo kratka doba, pa vendar zelo dolga v življenju posameznega človeka.

DEJAVNOSTI Slovensko društvo v Landskroni je bilo ustanovljeno leta 1968 pod prvotnim imenom

Slovenski kulturni klub TRIGLAV. Namen društva je bil poleg kulturne dejavnosti tudi ohranjanje narodne zavesti med rojaki in medsebojno povezovanje. S to kulturno tradicijo, petjem in glasbo nadaljujemo ter v svoje delo vključujemo tudi mlajše rodove Slovencev na Švedskem. Poznejši društvi SLOVENIJA in LIPA sta bili prehodnega značaja, danes poznamo slovensko društvo v Landskroni pod imenom ORFEUM.

Foto: SPICE duo med gäster

Gästerna från Malmö, bl a Ivanka Franseus, föreningen Planikas ordförande och Slovenska riksförbundets viceordförande, som överraskade med blommor och gratulationer

**Pevsko
društvo
ORFEUM
40 let**

**V okviru
slovenskega
pevskega
društva**

ORFEUM v Landskroni delujeta predvsem skupini: pevski zbor Orfeum, ki ga sestavlja otroški in mladinski živelj s solisti, možje ter vokalni tercet Sestre Budja – Slovenke prve generacije na Švedskem. Skupine sodelujejo na raznih prireditvah za Švede, priseljenjskih prireditvah, na nekaterih katoliških manifestacijah ter na proslavah slovenskih društev na

Švedskem. Sestre Budja nastopajo tudi na slovenskih odrih in v raznih medijih v Sloveniji, kar se dogaja predvsem v času počitnic in dopustov. Doslej so izdale šest zgoščenk: *SPOZNANJE* 1998, *TEDEUM* (slovenske božične pesmi) 1999, *TEDEUM* (švedske božične pesmi) 1999 ter *OTROCI ZEMLJE* 2000, *AVE* in *VEČERNICE*. V okviru društva

Orfeum sta Dora in Peter pod imenom DUO SPICE posnela in izdala zgoščenko *Kärlekens ansikten*, 2006. Leta 2001 je v režiji Matjaža Koncilje izšla tudi dvojezična videokaseta sester Budja v sodelovanju občin Landskrona-Ribnica, ki ima naslov *GLASBENI MOSTOVI*. Na njej sodeluje tudi gost, in sicer družinski pevski zbor Orfeum (švedsko ime videospota je *MUSIKBROAR*). Jeseni leta 2000 so sestre Budja prejele kulturno štipendijo mesta Landskrona.

ORFEUM danes in jutri
Danes šteje ORFEUM 63

članov in je tako eno najmanjših, vendar najstarejše slovensko društvo na Švedskem. Navkljub izraziti asimilaciji nas vodi misel: »pesem nas družijo«. V znamenju mednarodnega kulturnega dialoga smo v Landskroni dne 30. maja 2008 ob 40. letnici društva posvetili okoliškim Slovincem in drugim gostom bogat večer. Postregli smo z jedačo in pijačo, predvsem pa s kulturnim programom, v katerem je sodeloval tudi pevski zbor Planika iz istoimenskega društva v Malmöju, domači pevski zbor Orfeum ter tercet Sestre Budja, Nastopila sta tudi Danni Stražar z ljudsko pesmijo in Zvonko Bencek z deklamacijo. Za ples je poskrbela glasbena skupina DUO SPICE z gosti.

2008/05/30

ZAHVALE Hvala sponzorjem; Uradu Vlade RS za Slovence po svetu in Slovenski zvezi na Švedskem.

Aktivnim članom in prijateljem društva smo podelili zahvale/priznanja, prejeli pa smo tudi številne čestitke in pozdrave od strani Slovenske zveze na Švedskem, Državnega Zbora RS, Slovenskega veleposlaništva v Stockholmu ter društev Planika, Slovenski Dom, Slovenija v Olofströmu, Slovenskega društva iz Stockholma, društev Simon Gregorčič iz Köpinga, od duhovnika Zvoneta Podvinskega in drugih. Čestitali so nam tudi prisotni gostje: Ann-Sofie Mörn, podpredsednica občinskega sveta v Landskroni, Nedima

Kursumovič iz

Folkuniversiteta, predstavniki društva Planika – zbor nam je zapel zdravico - ter mnogi prijatelji iz Landskrone in od drugod. Pogrešali smo seveda mnoge stare znance iz bližnje in daljne okolice. Posebnih vabil množično nismo pošiljali, saj je bilo vabilo članom in prijateljem društva objavljeno v

prejšnji številki Slovenskega GLASILA na straneh 32-33. Mnogi so se povabilu odzvali in tudi prišli na proslavo. Hvala vsem in veliko delovnega elana še v prihodnje, družiti naj nas pesem in bodri slovenska zavest!

Avguština Budja

Slovensko društvo PLANIKA Malmöju je eno najmočnejših v južnem delu Švedske. Razni obiski in druge organizacije, občni zbor Slovenske zveze in drugo, se velikokrat dogajajo ravno v okviru društva Planika. To zahteva seveda vestno delo vodilnih.

Tudi v maju 2008 je društvo sprejelo slovensko delegacijo Državnega zbora, sestanek je bil v prostorih društva, skupno kosilo pa je potekalo v bližnji restavraciji "Vagabond".

Zraven predstavnikov društev Planika, Slovenski DOM, Orfeum in rektorja katoliške misije na Švedskem so bili prisotni še nekateri rojaki iz bližnje okolice. Zastavljenih je bilo kar nekaj vprašanj, med drugim o novih prometnih predpisih v Sloveniji ter o nadaljnjih vprašanjih slovenskih društev na Švedskem – biti ali ne biti.

Pred začetkom uradnega dela – predstavitev in drugih formalnosti, je prisotne z lepo zapeto slovensko pesmijo presenetil pevski zbor Planika, pod vodstvom Iva Likarja.

Sestanek sta pripravila in vodila Ivanka Franseus in Jože Ficko. Prisotni predstavniki društev so prejeli simbolično darilo predsednika Komisije za Slovence po svetu, Janeza Krambergerja, lepo izdelan srebri kovanec za 3 evre.

Hvala Republiki Sloveniji, organizatorjem društva Planika ter Slovenski zvezi na Švedskem, da so Slovencem omogočili to srečanje. Več o delegaciji DZ RS je poročal Ciril Stopar.

Fotografije: Z. Podvinski, Z. Bencek, A. Budja in drugi

Pevski zbor Planika, Malmö, nastop na 40. obletnici Triglav - Orfeum, Landskrona, 30. 5. 2008

Natakarica v restavraciji Vagabond je razumela nekaj slovenskih besed, pa smo zaslutili, da ima nekakšno povezavo s Slovenijo.
In res – njen oče je Slovenec!

Drugih posebnih novic nam iz Malmöja tokrat niso sporočili. Tako vam zaželimo samo še krasno, sončno poletje!

Augustina Budja

»MAJHNA DEŽELA, BOGATA KULTURA«

Solna, 26. maja 2008

1) Folklorna skupina iz Škofje Loke

2) »V duši molitev, na ustih pesem, v srcu domovina«.

Stockholm je bil te dni deležen velike ponudbe slovenske kulture in glasbe ter srečanj z mladimi Slovenci. Med 21. in 24. majem so potekali slovenski dnevi z naslovom »Majhna dežela, bogata kultura«. Festival je organiziralo Društvo švedsko-slovenskega prijateljstva v sodelovanju s podjetjem Kraft & Kultur AB in Slovenskim društvom v Stockholmu.

Glavna dogajanja so bila v prostorih omenjenega podjetja Kraft & Kultur, in sicer v *Enskilda Galleriet*, kjer je vsak dan potekal kulturni program.

V četrtek, 22. maja, je festival s slovesnimi besedami naznanil Vojislav Šuc, slovenski ambasador na Švedskem. Pred uradnim začetkom festivala je bil nastop Folklorne skupine iz Škofje Loke. Po uradnem

delu je zborovodkinja Jerica Bukovec izvedla svoj diplomski koncert, na katerem so nastopili švedski zbori. Vse skupaj je odlično potekalo.

Naslednji dan, v petek, 23. maja, sta imela slovenska zbor priložnost, da še njuni pevci zapojejo. Nastopili so mešani pevski Gorenje iz Velenja in fantovski zbor Dornberški fantje. Privoščil bi vsakemu bralcu, da bi slišal te domače zvoke, ki so jih izvajala izurjena grla v prostorih z odlično akustiko. Vsaj zame osebno je bilo to enkratno doživetje. Pred tem nastopom smo imeli priložnost razpravljati na filozofskem srečanju s filozofoma Levom Kreftom in Gorazdom Kocjančičem.

V soboto 24. maja se je dejavnost začela s slovensko mašo. Po njej smo pa imeli priložnost, da se srečamo in pogovorimo s pisateljema Ivanom Cimermanom in Slavkom Preglom. Slavko Pregel je tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev. Sledilo je predavanje o sodobni slovenski arhitekturi. Večer se je zaključil s koncertom glasbene skupine Katrinas iz Slovenije.

Vzporedno s koncerti in predavanji je potekala razstava umetniških del Jožeta Stražarja, fotografa Oskarja-Karla Dolenca in še drugih. Pozabiti seveda ne smem na pokušino slovenskih vin, ki je potekala vse dni v času prireditev.

Tudi tisti, ki niso prišli do *Enskilda Galleriet*, so bili lahko deležni druge ponudbe. Folklorna skupina iz Škofje Loke je zaplesala na najbolj obiskanih točkah mesta, na štirih trgih v središču Stockholma. V knjižnici v predmestju Farsta je bila razstava akvarelov »Lepote Slovenije« in koncert slovenskih pesmi. V *Stefanskyrkan* je bil koncert pevskih zborov pod naslovom »V duši molitev, na ustih pesem, v srcu domovina«.

Lepi dnevi so bili in tudi vreme nam je bilo naklonjeno. Šlo je za pravo »injekcijo« za našo narodno zavest.

Pavel Zavrel

Gost iz Slovenije o slovenskem festivalu v Stockholmu

Ljubljana; Vse priznanje je namenjeno organizatorjem in udeležencem zelo uspešne predstavitve slovenske kulture v okviru slovenskih dni v Stockholmu. Zelo dobro izbrani gostje, ki so prišli iz Slovenije – od pevskih zborov, folklorne skupine, do umetnikov slikarjev, kiparjev, fotografov ter pisateljev, filozofov in arhitektov – vsa ta široka paleta je popolnoma potrdila izbrani naziv festivala: »Majhna dežela, bogata kultura«. Organizatorji so opravili veliko delo, vsi nastopajoči pa so se izjemno potrudili. Skratka – pozitivna energija je bila prisotna ves čas prireditve.

Po mojem mnenju so daleč največ k promociji Slovenije na Švedskem prispevali nastopi folklorne skupine iz Škofje Loke na trgih po Stockholmu ter petje mešanega pevskega zbora Gorenje iz Velenja in Dornberških fantov na ulicah in v cerkvi *Stefanskyrka*. Nastopajoči so imeli s seboj zemljevid Evrope in radovednim mimoidočim kazali, kje je Slovenija, in da seveda ni tako daleč stran od Švedske. Pokazali so predvsem, da to ni Slovaška, s katero našo prelepo deželo tudi na Švedskem še premnogi zamenjujejo. Prav ti nastopi na

prostem so Slovencem omogočili, da smo Švedom pokazali, kdo smo in od kod smo, pri tem pa smo naleteli na zelo tople sprejem Švedov. Seveda ob vsem tem nikakor ne smemo pozabiti

enkratnega diplomskega koncerta Jerice Bukovec s tremi švedskimi zbori, zlasti zaradi petja pesmi slovenskih avtorjev. Vrhunsko doživetje!

Prepletanje kulture od slikarstva do glasbe in predstavitev umetniških del v *Enskilda Galleriet* je bilo na izjemno visoki kakovostni ravni, žal pa je bil obisk v teh prostorih premajhen. Odlični umetniki, ustvarjalci in predavatelji so si zagotovo zaslužili več obiskovalcev, ne pa da je na predavanjih filozofov, pisateljev, arhitektov njihove besede poslušalo le nekaj ljudi. Tudi med nastopi pevskih zborov je bilo v dvorani le malo takšnih, ki niso bili nastopajoči, organizatorji ali kakorkoli drugače v prireditvi vključeni ljudje. Kje so bili Švedi in konec koncev tudi Slovenci, ki živijo na Švedskem? V ušesih mi odzvanjajo besede župnika Zvoneta Podvinskega, ki mi je v pogovoru izlil bolečino. Pravi (citiram): » ... da je odziv naših ljudi na Švedskem absolutno premajhen glede na tako velik projekt«. Predvidevam, da je krivda za slab obisk tudi na tistih, ki bi morali bolje poskrbeti za propagando in za obveščenost o prireditvi. Morda je tukaj še malenkost, ki pa tudi utegne biti moteča, namreč vstopnina. Resda vstopnice niso bile pretirano drage, vendar – ali ne bi šlo pri prizadevanjih za predstavitev slovenske kulture tudi brez vstopnine?

Še enkrat poudarjam – festival je zagotovo uspel, organizatorji so opravili veliko delo in kakovost je bila vrhunska. Nekaj mojih pripomb je namenjenih le razmisleku ob pripravljanju podobnih prireditev v prihodnje. Konec koncev smo prek nacionalnega Radia Slovenija poročali o festivalu tudi na naših valovih. Poslušalci so v odzivih zelo pohvalno govorili o zamisli in izvedbi slovenskih dni v Stockholmu. Naj bo tudi to spodbuda za naprej, dragi rojaki!

Toni Laterner, Radio Slovenija

P.s. Rad bi se osebno zahvalil vsem, ki so mi ob mojem obisku in spremljanju prireditev namenili pozornost in prispevali, da sem iz Stockholma odnesel veliko prijetnih spominov. Hvala Lojzetu Hribarju, Stanislavi Gillgren, Jerici Bukovec, Martinu Gregorcu in še posebej Jožetu Stražarju in Antonu Kolegarju, ki sta si vzela dragocen čas zame in me popeljala po švedskem glavnem mestu ter me nesebično pogostila. Tudi vsem drugim, s katerimi sem bil v stiku štiri dni

bivanja na Švedskem, se zahvaljujem za prijetno družbo.

(Foto: D. Stražar, Z. Podvinski)

KK SLOVENIJA

ESKILSTUNA

V Eskilstuni smo 24. maja organizirali svoj tradicionalni spomladanski piknik v naravi. Zbrali smo se v Sundbyholmu, približno deset

kilometrov iz Eskilstune, na nekem zelo lepo urejenem kraju ob obali in gozdu. Dan je bil izredno lep in topel pomladni dan. Na velikih žarih, za katere skrbi občina *Eskilstuna Kommun*, smo pripravljali okusno hrano in uživali v prijetni družbi. Bilo nas je okrog 25,

zbrani iz treh generacij, še posebej lepo pa je bilo, ker je bilo precej mladine in otrok.

V četrtek, 15. maja, smo se v Stockholmu udeležili sestanka s poslanci iz Slovenije. Žal se nismo mogli udeležiti Slovenskega festivala, ker so razdalje prevelike, program pa je potekal v večernih urah.

Bližajo se počitnice in dopusti ... Vsem vam, ki boste odpotovali na počitnice, želim srečno pot in lepe dneve. Prav tako vam obilo lepih dni želim tudi vam, ki boste ostali doma.

Rudolf Uršič, Eskilstuna

SIMON GREGORČIČ

Köping

Binkoštno praznovanje v Köpingu 2008

Vadstena je središče in kraj, kjer poteka najlepše srečanje vseh Slovencev, znancev in prijateljev, ki živimo daleč stran od svoje domovine Slovenije.

Tudi letos smo se zbrali Slovenci in švedski prijatelji naših ljudi iz vseh koncev Švedske, pa tudi tudi iz Slovenije. Rad bi povedal, da smo imeli ravno za binkoštni praznik 10. maja tako pri božjem bogoslužju in pozneje v dvorani, kjer je bil čas razvedrila in veselja, na obisku mojo mamo Terezijo Macuh, sestro Štefko z možem Francijem ter hčer Suzano iz Slovenije. Letošnje srečanje je bilo namreč malo bolj pomembno, kajti šlo je za 35. obletnico srečanja vseh slovenskih rojakov in romanj v Vadsteno. Bilo je lepo in veselo za vse nas, ki smo bili na tem srečanju, vreme, ki je bilo nepozabno sončno, nam je bilo naklonjeno in je prispevalo k nepozabnemu doživetju, vsekakor pa je bilo srečanje dokaz, da smo še vedno romarji, ki si želimo, da se takšno srečanje za binkoštno praznične dni ohrani še vrsto let.

Kot podpredsednik Slovenske zveze si vedno želim, da ostanemo še naprej zvesti romarji na tem tradicionalnem srečanju, kajti s skupnimi močmi lahko dosežemo veliko in zagotovo še veliko več. Imam neko veliko željo: skušajmo v središče našega srečanja privabiti čim več mlajših in naših najmlajših članov, prijateljev, romarjev, ter tako ohranjamo kulturo, materni jezik in običaje, ki smo jih dobili od svojih prednikov.

Prav zato bi se zelo rad zahvalil vsem članom društva »Simon Gregorčič« iz Köpinga za lepo udeležbo na letošnjem Binkoštnem srečanju, še posebej pa moji hčeri Suzani, mami Tereziji, sestri Štefki s Francijem za nepozabne trenutke, ki smo jih preživeli skupaj za

Fotografije so poslali v uredništvo Z. Podvinski, Suzana in Alojz Macuh

Vse za duhovno hrano, v Vadsteni pa je to še posebno bogata bera... .

Vadstena, 2008: Nastopajoči, pojoči, potujoči in plesoči...

Čudovito razpoloženje je trajalo pozno v noč... .

Resan till Beijing – Kina

Foto: 1) Vid förhandlingsbordet med kineserna 2) Jag vid kinesiska muren 3) Vi poserar utanför OS stadium, samt en av de många middagarna med kinesisk mat.

Den här berättelsen skriver jag på svenska, eftersom jag andra generationens sloven, inte är lika van att skriva på slovenska, även om jag talar slovenska flytande.

En dag i höstas frågade min chef mig om vad jag skulle tycka om att arbeta med ett projekt i Kina. Min chef förklarade med att Kina är ett starkt växande land både ekonomisk och teknisk och för att vi i lilla Sverige och dess ungdomar i framtiden ska kunna hänga med Kinas moderna utveckling måste vi lära känna det stora landet i östra Asien. Kina har 1,3 miljarder invånare jämfört med Sveriges 9 miljoner. Efter att ha funderat ett tag tackade jag ja och planeringen för ett första Kina besök var i fullgång.

Till vardags arbetar jag som matematiker och fysiker på Sveriges äldsta gymnasium (ca 380 år), Rudbeckianska Gymnasiet i Västerås. Syftet med Kinaprojektet är att elever från naturvetenskapliga programmet ska göra projekt och fältstudier i gymnasieskolor och företag i Kina och jag ska följa med som handledare varje år.

I mitten av april for vi iväg till Kina, jag, en arbetskamrat och mina två chefer i en förstudieresa. Under de 12 dagar vi var där var vårt program fullsmockat med studiebesök hos företag som ABB och IKEA, gymnasieskolan som vi ska samarbeta med, representationsmiddagar och sevärdigheter.

Före resan hade jag ingen aning om hur kineser var som personer. Ganska snabbt upptäckte jag att de var väldigt gästvänliga, pratglada (konversationen var förstås på engelska) och öppna. En del var till och med lite halvtörstiga risbrännvin. Ju fler festliga måltider vi hade desto bättre blev vår vänskap.

Alla studiebesök, samt planering för framtiden som vi genomförde blev lyckade. Nästa år kommer mina elever att få ta del av arbetet med Kina.

Jag kunde inte fatta att Beijing var så stort och modernt med många enorma skyskrapor. Överallt såg man nya byggen. Insprängt bland dem låg de gamla sevärdigheterna som den förbjudna staden och himmelens tempel. Dessutom var det människor överallt. Jag har aldrig i hela mitt liv varit i närheten av så många människor samtidigt. Beijing har 16 miljoner invånare, 8 gånger mer än hela Slovenien.

Vi passade även på att ta en dags utflykt till den kinesiska muren och vandra på den en bit. Det var verkligen en upplevelse att gå där och se Kinas vackra bergiga landskap.

Två tusen kinesiska studenter hälsade oss välkomna

Fredagen den 18:e april öppnades olympiastadium för allmänheten. Våra kinesiska kontaktpersoner ordnade VIP-tillsånd för oss. Vi kunde då åka bil ända in till samma plats där kungligheter och presidenter kommer att vara under OS. Det var en speciell känsla att åka förbi den långa kön av människor som väntade på att få komma in i olympiaarenan, även kallad ”the birdnest”. Medan folk trängdes bland de vanliga sittplatserna kunde vi njuta av arenan från ”the presidentlounge”.

Jag fick så mycket intryck av Kina att jag inte har hunnit smälta dem än. Till sist vill jag tala om att under vistelsen i Kina gjorde jag även reklam för kineserna om vårt lilla land Slovenien. Kineserna lyssnade nyfiket när jag beskrev Slovenijens vackra natur och kultur.

Av David Zuppin – medlem i Köpings slovenska förening

Olofström

E-mail: slovenija.olofstrom@telia.com

Dan žena

V marcu smo praznovali Dan žena in imeli tudi občni zbor. Upravni odbor je dobil podaljšano mandatno dobo za nadaljnji dve leti. Sprejeli smo delovne načrte in se zahvalili vsem sekcijam za njihovo delo, še posebej skupini

ljudi, ki pripravljajo hrano na prireditvah. Zatem smo z rožami počastili svoje žene in se primerno povесelili ob veselih zvokih naših glasbenikov ter ob tem tudi zapeli.

Umetniška razstava v mestni knjižnici v Olofströmu

Od 25. februarja do 30. marca je likovna sekcija društva, torej Dušanka Kelečinji, Silvana Stopar in Nada Žigon, v sodelovanju s kulturnim odborom občine Olofström v mestni knjižnici organizirala slovensko razstavo. Razstava je bila posvečena predsedovanju Slovenije Evropski uniji in je bila zelo obiskovana, ker je bil vsak dan v lokalnih časopisih oglas o razstavi, za katerega je poskrbela občina Olofström.

Pomemben obisk v društvenih prostorih

V petek, 16. maja, nas je obiskala parlamentarna delegacija Državnega zbora Republike Slovenije in predstavnik veleposlaništva v Stockholmu. Po predstavitvi društvenih sekcij

in delovanja društva je srečanje potekalo v prijetnem razpoloženju in medsebojnem pogovoru.

Del slovenske delegacije in izmenjava daril v Olofströmu. Spodaj - slovenska harmonika

ODPRTA HIŠA V OLOFSTRÖMU

V čast vodenja Slovenije v EU je društvo v sodelovanju z občino Olofström organiziralo odprto hišo, kjer smo predstavili delovanje društvenih sekcij in krožkov. Pripravili smo tudi umetniško razstavo na temo »Slovenija«. Pred društvenimi prostori je občina zgradila dve kratki balinarski igrišči, kjer smo priredili slovenski balinarski turnir, na katerem so igrale štiri ekipe s štirimi igralci. Občina Olofström je poskrbela za oglase v krajevnih

časopisih, kar je tudi pritegnilo novinarja iz časopisov Blekinge Läns Tidning in

Sydöstran, ki sta objavila članek o balinarskem turnirju in umetniški razstavi.

Slovenska šola in Društveno glasilo

Slovenska šola poteka dvakrat mesečno od februarja do sredine junija. Spomladi smo izdali dve glasili v 200 izvodih, jeseni pa bomo izdali še tri glasila.

Dobrodošlica novim članom

V naše društvo se je včlanilo 19 novih članov iz Landskrone in okolice. Prav tako se je včlanila tudi mlada družina iz kraja Skellefteå, ki je začasno na delu na Dunaju v Avstriji. Dobrodošli med nami, prijatelji.

ŽALOSTNA NOVICA

V aprilu je v 74. letu starosti umrl član društva Edvard Paveo iz Olofströma. V globoki žalosti je zapustil ženo in sina z družino. UO KD Slovenija izreka iskreno sožalje.

Dogodki v UO KD Slovenija

Umetniška razstava in slovenska šola v Olofströmu pomlad 2008

Foto in tekst: Ciril M. Stopar

PLAN DRUŠTVENEGA DELAV LETU 2008

Sobota, 14. junija: balinanje in prijateljsko srečanje v mestecu Kallinge.

Sobota, 30. avgusta: Srečanje starejših Slovencev in slovenski piknik v Barnakälla. Nastop gledališke skupine iz Slovenije s predstavo »Nerodna Avgušтина«.

Nedelja 31. septembra: slov. maša v Olofströmu ob 11 uri, v Nybru ob 16.30.

Sobota, 18. oktobra: likovna razstava in koncert okteta Odmevi iz Trsta ter »Vinska trgatev« v Jämshögs Medborgarhu. Na zabavi bo igral slov. ansambel iz okolice Trsta.

Nedelja, 30. novembra: slov. maša v Olofströmu ob 11 uri, v Nybru ob 16.30.

Sobota 13. decembra: sv. Miklavž za otroke in praznovanje božičnih praznikov.

Likovna sekcija:

Od avgusta do decembra: krožek likovne sekcije 2- 3 nedelje v mesecu. Vabimo vse, ki jih to zanima. Od 16.15 – 19.30 ure (ko ni pouka, se krožek začne ob 14.30)

Slovenska šola: *8. termin dopolnilnega pouka slov. jezika za otroke bo ob nedeljah ob 13.30 -16.00 ure ali po dogovoru s starši, dvakrat mesečno od septembra do decembra.*

Društveni prostori bodo odprti, ko bo imela likovna sekcija krožek, torej ob nedeljah od 15.00 ure naprej, (trikrat mesečno).

Ciril M. Stopar KD Slovenija, Olofström

Potovanje na 20. slovensko srečanje

Na pot smo odšli že ob desetih zjutraj, in sicer z avtom do Karlshamna, kjer nas je čakal majhen avtobus. Morali smo biti zgodnji, saj so člani Slovenije iz Olofströma zelo raztreseni po 24 občinah. Prav zaradi tega nam ni lahko napolniti avtobus, saj bi se morali

najmanj pol dneva zgolj voziti in pobirati člane, ki so zainteresirani za izlet ali kaj podobnega. Prav zato se zelo malokrat kam peljemo z avtobusom, saj bi se marsikaterim zamerili, če bi jim rekli, da jih v njihovo mesto ne moremo priti iskati, ker izgubimo preveč časa. Danes so avtobusi zelo dragi, vozniki avtobusov pa morajo med vožnjo večkrat počivati.

Na srečanju je bilo glasbe dovolj ...

No, tokrat smo se odpeljali najprej v Olofström, nato v Hästvedo in na koncu v Hässleholm, kjer smo pobrali še zadnje tri osebe. V avtobusu je bila družba zelo vesela, tako da nam ni bilo dolgčas. Tudi voznik je bil naš stari znanec, ki nas vse dobro pozna. V Göteborg smo se pripeljali nekaj minut pred četrto uro. Program se je začel šele ob petih, saj smo morali počakati goste iz drugih društev. Po prisrčnih pozdravih je nastopil čas za kulturni program, ki je trajal eno uro.

Izkazali so se kulturniki iz društva Slovenski dom in Viktor Semprimožnik, ki je nastopal za naše društvo ter nas s svojimi melodijami spomnil na dneve, ko smo bili malce mlajši in smo se lažje ter z velikim veseljem udeleževali takšnih srečanj. Zvonko Bencek je recitiral in zastopal društvo Orfeum, tudi g. Zvone Podvinski je dal svoj delež programu. Humorist, ki je prišel skupino ansambla Bobri, nas je tudi nekajkrat nasmejal.

Slovenski dom je ob svoji deseti obletnici prejel zelo veliko rož in čestitk. Program je bil zelo dobro pripravljen, plesalo pa se je kar do pol enih ponoči. Slovenskemu domu se zahvaljujemo za dobro organizacijo srečanja. Domov smo se vračali zadovoljni in veseli, da smo tudi mi s tem srečanjem praznovali predsedovanje Slovenije Evropski uniji. Ob petih zjutraj smo se za pol ure ustavili v Hästvedu pri Greti in Viktorju na kavici in konjaku, ker je moral voznik narediti premor.

Domov v Kallinge smo prišli v nedeljo zjutraj, nekaj minut pred sedmo uro, hčerka Helena naju je že nestrpno pričakovala, ker se ji je mudilo na delo. Predala nam je psa Yanicka, ki ne more sam biti v hiši, če nas ni doma, kar pa je seveda že čisto druga zgodba.

Ciril M. Stopar KD Slovenija, Olofström

OBISK SLOVENSКИH PARLAMENTARCEV NA ŠVEDSKEM

Od 15. do 17. maja je na Švedskem potekal obisk predstavnikov državnega zbora, Komisije DZ RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pod vodstvom predsednika Janeza Krambergerja, spremljali pa so ga še Miro Petek, Marija Pozsonec, Danijel Krivec, Katja Jerman, Marjeta Kožuh, Franc Pukšič in predstavniki Državnega sveta RS – Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve pod vodstvom predsednika Vincenca Otoničarja in člana komisije Drago Žura ter Marjan Mavčec. Iz Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je bila prisotna Vesna Gornik.

15. maj, Stockholm: Delegacija RS se je srečala z Janom Björkmanom, podpredsednikom parlamenta kraljevine Švedske, ki je tudi član KD Slovenije iz Olofströma. Ogladali so si zgradbo in se seznanili z delom parlamenta, nato so se srečali s Kennethom Forslundom ter člani Slovenskega prijateljstva v švedskem parlamentu. Zatem je sledil sestanek z odborom za delovno silo Švedske (Committee on Labour) in odborom za socialno zavarovanje (Committee on Social Insurance). Zvečer so se srečali s člani slovenskega društva v Stockholmu ter predstavniki slovenskih društev iz Köpunga in Eskilstune. Po poročilu iz Solne je čas za debato hitro potekel in bi potrebovali še nekaj ur pogovora, da

bi lahko obravnavali vsa vprašanja, ki so jih prisotni postavljali oziroma so si želeli postaviti, pa morda niso prišli do besede. Debata je potekala ob večerji.

16. maj, Blekinge: Ob 9. uri zjutraj je letalo z delegacijo že pristalo na letališču Ronneby v mestecu Kallinge. Pred letališčnim poslopjem jih je pričakal Ciril Stoparin jim zaželel dobrodošlico na podeželju v pokrajini Blekinge, ki ga imajo za cvetlični vrt Švedske. Najprej so se ustavili pri Cirilu doma, si ogledali vrt in dvorišče, kjer imajo člani Slovenije poleti piknik in balinarski turnir, nato pa so se odpeljali z mini avtobusom okrog vojaškega letališča F17, kjer so eskadrilje švedskih vojaških letal JAS 39 Gripen in helikopterski center. Pripeljali so se pred društvene prostore ARENA v Kallinge, kjer sta jih prijazno sprejela podpredsednik društva Mario Benčič in pridna kuharica Ema Benčič, ki sta jih pogostila z zajtrkom. Ob zajtrku je stekel tudi prisrčen pogovor, vendar se je že mudilo naprej.

Po ogledu mesta Ronneby in parka Ronneby Brunn so se odpeljali v glavno mesto pokrajine Karlskrona, kjer so si ogledali poznani Pomorski muzej. Nato je sledil še ogled mestnega trga in Karla XI., ki je pred 350 leti postavil temelje mesta Karlskrona kot mornariškega oporišča proti Danski, ki je imela do takrat pod seboj južno Švedsko, pa jo je po takratnem porazu za vedno izgubila.

Že je pot tekla naprej do Ronnebyja, kjer je sledilo kosilu v restavraciji pri Galtsjön. Temu je sledil obisk pri reki Mörrumsån, kjer je poznano ribolovsko središče Laxens hus (hiša lososov). Tukaj lovijo losose – seveda proti plačilu – najbolj znane osebnosti Evrope in tudi predstavniki evropskih kraljevskih hiš. Zanimiv je ogled brzic, polnih lososov, še posebej takrat, ko drstijo in se podijo po divjih brzicah in slapovih.

Ob pol štirih nas je sprejela županja občine Olofström, skupno s Karmen Björkman, ki se ukvarja s politiko in deluje na področju socialnih zadevah občine. Uro in pol so se pogovarjali o strukturi občine in delu politikov v Olofströmu, posebno veliko govora je bilo o socialni odgovornosti občine.

Po tem srečanju so se odpeljali v društvene prostore KD Slovenija v Olofströmu, kjer so jih pričakali člani upravnega odbora ter aktivni člani likovne in balinarske sekcije, udeleženci slovenske šole in drugi člani. Delegacijo iz Slovenije smo pogostili s presenečenjem dneva, z vroče prekajenimi ribami, ki jih je ujel in pripravil Janez Rampre, preostalo hrano in pecivo pa so pripravili člani društva. S harmoniko se je predstavil tudi Viktor Semprimožnik, ki je popeljal goste v slovensko okolje. Gosti in člani društva so se posedli v dveh sobah in se med večerjo in po njej pogovarjali o delu društva, kajti v Olofströmu so sekcije zelo aktivne in krožki potekajo vse leto. V svetlih društvenih prostorih smo za goste pripravili tudi likovno razstavo na temo: »Slovenija v naših srcih«.

S harmoniko, slovensko glasbo in petjem smo pospremili goste do njihovega avtobusa, ko so se odpeljali proti Malmöju, mi pa smo se še kakšno urico veselili.

17. maj, Malmö: V Malmöju so goste iz Slovenije pričakala tri društva: Planika iz Malmöja, Orfeum iz Landskrona, Slovenski dom iz Göteborga in Zvone Podvinski iz SKM iz Göteborga. Presenečenje v namen visokemu obisku je pripravil pevski zbor društva Planika, ki je pod vodstvom Iva Likarja zapel nekaj ubranih slovenskih pesmi še pred začetkom sestanka. Sestanek je vodila Ivanka Franseus in tudi tukaj je bilo vse premalo časa za vse predstavitve in pogovore. Vendar so člani Planike ter drugi postavili predstavnikom DZ nekaj zanimivih vprašanj in dobili tudi nekaj odgovorov nanje. Čas pa

je kar prehitro potekel. Pred odhodom na letališče so predstavniki slovenskih društev in gostje iz Slovenije odšli še na skupno kosilo, po prijetnem pogovoru pa so se morali posloviti.

Upamo, da so članom delegacije ostali v spominu lepi trenutki v družbi Slovencev na Švedskem, naslednjič pa si bodo morali vzeti morda kaj več časa za konstruktivne pogovore s predstavniki slovenskih društev. Predsednik Slovenske zveze jim je izročil brošuro, v kateri so opisana vsa slovenska društva na Švedskem, vsi pomembni dogodki, obletnice in srečanja, problemi, ki nas tarejo, ter kakšno pomoč potrebujemo iz domovine Slovenije. Upamo, da bo tudi v prihodnje sodelovanje med domovino in nami uspešno potekalo.

Prijatelji, hvala vam za obisk in srečno!

Ciril M. Stopar

NAŠA CERKEV

VÅR KYRKA

Švedska med veliko nočjo in binkoštimi

Pomlad, 2008

Slovenski duhovnik na Švedskem poroča o pripravi na veliko noč, velikonočnem veselju, veselju ob praznovanju jubilejev tamkajšnjih rojakov, o 10-letnici Slovenskega doma v Göteborgu in pripravah na romanje in srečanje v Vadsteni.

Sveti postni čas je tudi skupnost rojakov na Švedskem vabil k postni prenovi v dobri sv. spovedi, da bi tako globlje doživeli velikonočne praznike. Sam sem v mesecu marcu obiskal dvanajst naših skupnosti. Med Göteborgom, Stockholmom in Malmöjem, med Halmstadom na jugozahodu pa vse do Nybra na jugovzhodu Švedske so potekale dolge poti švedskega vagabunda. Pred sv. mašo sem skušal biti na razpolago za sv. spoved, po sv. maši pa za razgovor in srečanje z rojaki. Vmes med eno in drugo sv. mašo pa sem hitel še k bolnim, ostarelim in invalidom. Kajti, če kdo bolj potrebuje Kristusa in njegove tolažbe, potem so to oni, ki trpečega Jezusa najbolj upodabljajo in ki so morda najbolj hvaležni za sv. zakramente.

Veliki teden smo začeli s sv. mašami v Jönköpingu in v Göteborgu. A ne bi bili Slovenci, če ne bi skupaj delali butarice. Tako so rojaki, ki se zbirajo v SKD Slovenski Dom, organizirali vse, da bi bila Cvetna nedelja zares lepa in slovenska. Na samo Cvetno nedeljo je zunaj na dvorišču stala miza, na kateri je bilo mnogo lepih butaric. Zelenje smo blagoslovili, poslušali Evangelij o Jezusovem slovesnem vstopu v Jeruzalem. Pri tej sv. maši smo poslušali Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa po Mateju. Po sv. maši je bil v župnijski dvorani krajši program, namenjen očetom in materam, oziroma staršem, saj sta v tistem času godovala Sv. Jožef in smo praznovali Gospodovo oznanjenje Mariji.

Veliki teden je bil še zadnji čas velikih sv. spovedi. Na Veliki četrtek smo bili duhovniki iz več dekanij zbrani v Göteborgu ob Gerhardu Schwenzerju, škofu v pokoju iz Osla, ki je vodil slovesno krizmeno sv. mašo, kar je bilo enkratno doživetje in lep uvod v sveto tridnevje. Zvečer smo se duhovniki, skupaj še z nekaterimi rojaki pridružili sv. maši Velikega četrтка, ki je nekaj posebnega, saj je župnik Tobias pral noge dvanajstim apostolom. Na Veliki petek sem sodeloval z vlogo Jezusa, ki sem jo pel v švedskem jeziku, kot že kar nekaj let prej. Ker me je na Veliko

soboto čakala dolga pot v Stockholm, sem moral skuhati velikonočni žegen. Nekaj sem ga pripravil že na Veliki četrtek zvečer, nekaj pa na Veliki petek. Tako opremljem, sem se skupaj z Jerico in Martinom, ki sta iz Stockholma prišla na obisk k sorodniku jubilarantu Francu Gregorcju v Trollhättan, podal k blagoslovu velikonočnih jedil v kripto stolne cerkve. Tam se je zbralo veliko število rojakov, ki so prinesli jedila k blagoslovu. Po velikonočni vigiliji smo se zbrali v župnijski dvorani, kjer sem ljudem razdelil blagoslovljena jedila ter jim skušal razložiti pomen le-teh. Ob 9. uri zvečer sem se udeležil škofove vigilije v stolni cerkvi, ki je bila zelo lepo pripravljena in slovesno obhajana. Sledil je kratek, prekratek počitek in nato dolga pot k slovenski skupnosti v Köpingu. Čeprav je bila skupnost tokrat malo okrnjena, je bilo velikonočno razpoloženje na višku. Po sv. maši smo tudi v tej skupnosti skupaj zaužili velikonočna jedila. Potem je sledila pot v Örebro, ki pa je »zaspal«, saj niti enega rojaka ni bilo tokrat pri sv. maši. Pa vseeno sem tam daroval sv. mašo in smo z navzočimi prepevali slovenske velikonočne pesmi. Sledil je obisk družine iz Hercegovine in nato pot proti mojemu drugemu domu.

Zadnja nedelja v mesecu marcu me je popeljala k rojakom v Olofström, kjer sem dopoldan daroval sv. mašo na belo nedeljo. Po njej smo imeli v slovenskem društvu skupno kosilo in družabno srečanje, ki pa ga je bilo potrebno kar hitro končati, saj me je vodila pot nato v oddaljeni Nybro, kjer se zbira lepo število rojakov čisto na jugovzhodu Švedske. Ker je tam sv. maša v materinem jeziku samo peto nedeljo v mesecu, jim srečanje okoli oltarja še kako veliko pomeni. Prav tako pa tudi po sv. maši gojijo gostoljubje, saj se vse družine zberejo pri eni družini. Tokrat smo bili pri družini Milana in Nataše Žarkov, ki so poskrbeli za prijetno razpoloženje. Ker me je utrujenost premagovala, sem moral kmalu do Indofovih, kjer sem v nočnem počitku nabral novih moči. Naslednji dan smo tam imeli sv. mašo in po zajtrku sem se odpravil na pot do družine Vlada in Zlate Žižmond. Krajši obisk in srečanje ter nato na pot še do Makovih, saj je njihova hčerka Karolina s sinom bila takrat na obisku. Tudi tam je bilo srečanje krajše, saj me je čakala še dolga pot do doma.

Utrujen, vendar srečen in vesel, da sem doživel toliko lepega, sem se s hvaležnostjo v srcu odpravil k potrebnemu počitku. Saj je bilo potrebno novih moči: za praznovanje 10 letnice SKD Slovenski Dom iz Göteborga, pa za naslednjo rundo pastoralnih obiskov v smeri južne Švedske. Slovenske skupnosti na zahodni obali Švedske, kakor tudi sam, smo bili deležni obiska slomščice Simone, ki dela kot prodajalka v Slomškovi knjigarni v Mariboru. Človek je vedno znova vesel obiska iz domovine, saj z njim prihaja košček domovine v ta naš tuji svet.

Preostali čas do binkošti pa bo namenjen pripravi na letošnje jubilejno romanje in vseslovensko srečanje v Vadstenu, saj bo že 35. Po vrsti. Slovenska skupnost na Švedskem je edina drugih narodnih skupnosti, ki ima tako dolgo neprekinjeno tradicijo romanj in srečanj rojakov na tem svetem kraju pri Sv. Brigiti Švedski.

Jubilej v Vadstenu - 35. Vseslovensko binkoštno romanje in srečanje v Vadstenu

Praznovali smo letošnje jubilejno romanje v Vadstenu, ki ga je vodil v cerkvi pri sestrah Sv. Brigite Msgr. Janez Pucelj, ki je vodil slovesno somaševanje. Organistinja Jerica Bukovec je spremljala ljudsko petje na orglah. Za veselo razpoloženje v dvorani PETRUS MAGNI SKOLA je letos poskrbel kvintet DORI, ki je gostoval v Vadstenu že tretjič in ki so se ga veselili mnogi rojaki in želeli ponovnega srečanja z njimi.

Rojaki z vse Švedske, iz domovine in od drugod, ste prišli v Vadsteno v soboto 10. maja 2008. Ob 12. uri je bil začetek slovesnega somaševanja pri sestrah Sv. Brigite, kakor do sedaj. Slovesnost smo zaključili s procesijo, ki nas je vodila k slovenski lipi v park pred cerkvijo in od tam k Sv. Brigiti Švedski, kjer smo zaključili z litanijami Matere Božje s slovesnimi odpevi ter blagoslovom. Sledil je povratek k sestram, okrepčilo in malo slovenskega veselja, nato pa so vsi romarji in gostje odšli na pot proti Petrus Magni skolan, ki je blizu Simhallen. Tam je sledil

kulturni program in po njem slovensko praznovanje z zabavo, za katero so poskrbeli člani kvinteta Dori. Hvala za vaš obisk v Vadsteni!

Naši jubilanti v tem času

Cirila Lazukič roj. Perko iz Bjuva je v krogu svojih domačih s Švedske in ožjih sorodnikov iz Slovenije ter prijateljev na predvečer Cvetne nedelje praznovala 60. rojstni dan. Praznovanje je bilo zares pristrčno, saj so poleg dobre hrane in pijače poskrbeli tudi za lepo slovensko pesem ter muziko. Seveda Cirila ne bi bila Cirila, če ne bi povabila na praznovanje tudi Vikisa, s katerim sta dolga leta skupaj prepevala slovenske narodne pesmi. Tudi Ciriline hčere in vnukinje so poskrbele za pripovedovanje Ciriline zgodbe v pesmi. Za presenečenje je poskrbela tudi Cirilina mama, ki je po svojem sinu Janiju in po hčeri Tončki ter njunima zakonskima partnerjema in po svoji vnukinji Evi poslala slavljenki lep kip Srca Jezusovega in lepe misli ter želje, da bi Cirila, skupaj z možem Andrejem in njuno družino, da bi vsi njih bili deležni posebnega varstva ter blagoslova Srca Jezusovega.

Kdo izmed rojakov na Švedskem ne pozna Cirile, ki s svojim glasom, ob podpori svojih hčera in moža, še danes veselo prepeva tudi pri slovenskem bogoslužju v Helsingborgu in ki je nekoč prepevala na mnogih slovenskih praznovanjih v različnih slovenskih društvih in festivalih na Švedskem.

Draga slavljenka Cirila, naj se vam delo spremeni v pesem in naj vse vaše nadaljnje življenje postane ena sama pesem, ena sama hvalnica ljubemu Bogu: za življenje, za srečo v zakonu in v družini, da preprosto ste, da obstajate in da vas »smemo imeti«.

Viktor Semprimožnik Vikis iz Hästvede je poznan na Švedskem, kakor daleč po Evropi kot muzikant. S pomočjo svojih domačih še danes igra na frajtonarico in razveseljuje rojake, kakor tudi Švede in ostale, ki jim polka ali valček, kakor tudi zabavna glasba kaj pomenijo. Poznan je tudi po zbirki frajtonaric, ki je ena največjih zasebnih zbirk v Evropi. Viktor je s svojim ansamblom Vikis večkrat sodeloval tudi v Vadsteni. Pripada slovenski skupnosti v Olofströmu, kjer se srečuje z rojaki pri slovenski sv. maši v tamkajšnji cerkvi, kakor tudi v tamkajšnjem slovenskem društvu. Hvala Viktorju za sodelovanje!

Jože Bohnc iz Göteborga je eden redkih rednih obiskovalcev sv. maš v Göteborgu in tako živi, skupaj

s svojo družino tisto lepo krščansko življenje, kar je prejel v Prekmurju in prinesel s sabo na Švedsko ter je to, skupaj z ženo Angelo posadil tudi v naslednje rodove. Jože pridno pomaga tudi pri slovenski, kakor tudi pri švedski sv. maši, kjer redno pobira denar, ki ga ljudje darujejo v pušico. Prav tako z ženo Angelo rada pomagata Slovenski katoliški misiji, kadar je potrebna pomoč. Hvala za vso krščansko pričevanje in pokončno držo! Predvsem pa slovenski duhovnik želi obema ljubega in potrebnega zdravja. Jože Bohnc je zvest naročnik Družine in Naše luči, kar gre posebna zahvala za ohranjanje materine besede med rojaki na Švedskem.

Franc Gregorc iz Trollhättana je dober mož in oče velike družine Gregorc, ki pričuje s svojo vernostjo in pristno krščansko ljubeznijo za Kristusa v tej župniji, ki je približno 100 km oddaljena od sedeža slovenske misije. Danes uživa zasluženi pokoj, saj je dolga leta delal v Saabu, kjer med drugim izdelujejo znane švedske avtomobile. Z ženo Ingrid sta se večkrat udeležila švedsko slovenskih pohodov v slovenske planine. V sorodstvu ima tudi duhovnika

Ivana, ki je nekoliko starejši od švedskega vagabunda Zvoneta in sta nekaj let študirala teologijo

v Ljubljani. Franc je tudi ljubitelj slovenskega verskega tiska in je njegov dolgoletni naročnik ter zvesti bralec.

Vsem jubilantom iskrena voščila v imenu SKM na Švedskem, kakor tudi v osebnem imenu. Vaš duhovnik Zvone je vesel in ponosen na vse vas in vam iz srca želi naj vas dobri Bog živi še na mnoga, blaga leta. Obenem pa se zahvaljuje v imenu vseh narodnih dušnih pastirjev za vso ljubezen in vso gostoljubje, ki ste ga nudili in ga še nudite tudi sedanjemu dušnemu pastirju Zvonetu. Bog vam povrne z zdravjem, z blagoslovom in s srečo v tem življenju, nekoč pa naj vas nagradi za vašo zvestobo njemu in narodnim koreninam z večnimi darovi v nebesih.

Jubilej SKD Slovenski Dom v Göteborgu

V soboto 5. aprila je Slovenski Dom slavil 10. obletnico ustanovitve in delovanja med rojaki v zahodnem delu Švedske. Istočasno je bilo tudi 20. Slovensko srečanje, ki so mu včasih rekli slovenski festival. Lepo število rojakov, okoli 200 je bilo zbranih v dvorani v Gamlestadu, kjer je ob 17. uri začel kulturni program, ki mu je potem sledila slovenska zabava. Ob tej priložnosti je ansambel Bobri z Dolenjske poskrbel za prijetno domače vzdušje, ki je trajalo do poznih ur.

Slovenskemu Domu iz Göteborga voščim veliko lepih srečanj ter veliko modrosti pri vodenju enega izmed naših društev na Švedskem. Prav tako želim, da bi vsa slovenska društva imela povezovalno vlogo, kakor tudi veliko skrb za ohranjanje slovenske kulture in jezika med rojaki na Švedskem. Pogumno naprej!

Umrla je Ljudmila Turnšek iz Göteborga. Pred davnimi leti, tam po petdesetih prejšnjega

stoletja, ju je pot najprej popeljala v Avstralijo, kjer sta bila z možem Otonom aktivna pri ustanavljanju slovenskega društva v Sydneyju. Domotožje ju je vrnilo nazaj v Slovenijo, od koder sta se podala čez nekaj časa v Italijo in od tam leta 1964 na Švedsko. Tudi v Göteborgu sta bila v SD France Prešeren dejavna, naj bo to pri folklorni skupini, kakor tudi pri pevskem zboru, oziroma v samem društvu.

Od pokojne se bomo poslovili 28. aprila ob 13. uri v Mölndalu na jugu Göteborga. Poleg domačih se želi udeležiti slovesa od rajne Ljudmile tudi veliko število rojakov, ki so pokojno doživljali in srečevali in jo poznali po zavzetem sodelovanju v SD France Prešeren.

Prav tako sporočam slovenski skupnosti v Sydneyju, da se spomnijo v svojih molitvah pokojne Ljudmile Turnšek, kakor tudi živečega moža Otona in vseh njegovih, ki doživljajo odhod pokojne žene in mame ter stare mame.

Naj sestra v Kristusu, pokojna Ljudmila Turnšek, ki je zadnji čas še posebej čutila težo križa v obliki bolezni, mirno počiva in skupaj z rajnimi čaka vstajenja od mrtvih. Otonu Turnšku in vsej njegovi družini izrekam iskreno sožalje in spomin v molitvi.

Slovenski župnik Zvone Podvinski, Švedska.

Vadstena

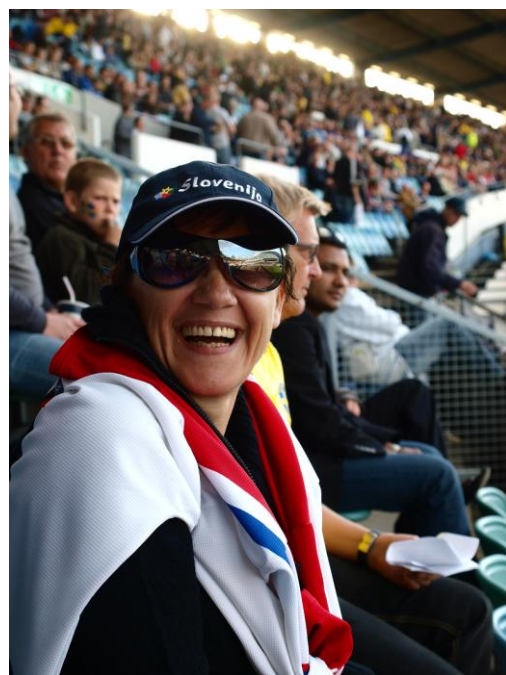
(Radio Ognjišče)

Na binkošno soboto je bilo v Vadsteni na Švedskem 35. romanje in srečanje Slovencev. Romanje se običajno začne ob 12h s sveto mašo - letos jo je daroval koordinator izseljenske pastorale mons. Janez Pucelj, nato je bila še procesija, ki se zaključi v stari gotski cerkvi, kjer so relikvije Sv. Brigite Švedske in Sv. Katarine, njene hčere. Tam so imeli zaključek z litanijami Matere Božje s slovesnimi odpevi. Sledilo je družabno srečanje, za zabavo so skrbeli člani kvinteta Dori. Več pa nam je povedal slovenski župnik na Švedskem, Zvone Podvinski.

Med 14. in 17. majem so se na Švedskem mudili tudi predstavniki slovenskega parlamenta in države, v naslednjem

tednu pa so v Stockholmu potekali Slovenski dnevi. Rojaki so v petek, 23. maja obnovili posvetitev slovenskega naroda Mariji in obhajali večer

krščanskih izročil. Nekateri pa so nestrpno čakali na prijateljsko nogometno tekmo med Slovenijo in Švedsko, kjer je Slovenija izgubila z 1 proti 0..

Slovenija predseduje EU – 1. 1. 2008 – 30. 6. 2008

V prvi polovici leta 2008 se je na Švedskem zvrstilo kar nekaj velikih dogodkov, ki so zaznamovali Slovence, živeče v tej deželi. S 1. januarjem je postala Slovenija predsedujoča EU, kar nam je vsem v velik ponos. Bližamo se drugi polovici junija, Janez Janša je vzdržal na čelu kot predsedujoči in to nas napolnjuje s ponosom in nas utrjuje v slovenski zavesti.

5. aprila je slovensko društvo SLOVENSKI DOM v Göteborgu slavilo 10. obletnico društva, obenem pa smo Slovenci praznovali 20. Slovensko srečanje. Dne 10. maja, na binkoštno soboto, smo Slovenci poromali v Vadsteno, kjer smo se zbrali že 35. od leta 1974. Letos je bilo še posebej lepo, tudi vreme nam je bilo naklonjeno. Slovenska lipa v parku lepo zeleni in raste, zapeli smo ji *Lipa zelenela je...*

Med 14. in 17. majem nas je na Švedskem obiskala delegacija DZ RS, ki jo je vodil predsednik komisije za Slovence po svetu, g. Janez Kramberger. Teden pozneje pa so se v Stockholmu zvrstili Slovenski dnevi, prireditve, na kateri so nastopile številne kulturno umetniške skupine iz Slovenije in navdušile širšo publiko - tako Slovence kot Švede. Prirediteljem čestitamo!

Dne 30. maja pa so Slovenci in prijatelji pevskega društva Orfeum slovesno obeležili praznovanje 40-letnice obstoja društva v Landskroni (1968-2008; Triglav-Slovenija-Lipa-Orfeum). Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička, razveseljivo je bilo videti tudi dokaj veliko število otrok. Na kulturnem programu so nastopili pevci iz domačih vrst ter gostje iz društva Planika. Prireditve je finančno podprla Slovenska zveza in predvsem Urad Vlade RS za Slovence po svetu, tako je društvo pogostilo vse prisotne. Vsem iskrena hvala in veliko elana ter slovenske zavesti tudi v prihodnje!

Zaradi številnih prireditev in slovesnosti je pričujoča številka Slovenskega GLASILA izjemoma dokaj obsežna. Pri lektoriranju je tudi tokrat pomagala Danni Stražar. Z objavo smo želeli ugoditi nastopajočim in prirediteljem ter predvsem zadovoljiti naše bralce. Bogata besedila smo opremili s fotografijami in tako ovekovečili dogodke prvega polletja med Slovenci na Švedskem. Te dni se končuje šolsko leto, želimo vam prijetne počitnice, jeseni pa spet nasvidenje!

Urednica

Vodenje in organizacija dela vseh sestav Sveta EU in Evropskega sveta Slovenija kot prva nova država članica [predseduje Svetu EU](#) od 1. januarja do 30. junija 2008. Predsedovanje pomeni za Slovenijo kot eno izmed najmlajših članic EU veliko priznanje in hkrati izziv. [Program predsedovanja](#) je bil v večji meri določen že v 18-mesečnem programu predsedovanja Nemčije, Portugalske in Slovenije in s podedovano agendo Sveta EU. Sami smo opredelili [pet prednostnih področij svojega delovanja](#) Predsedstvo pripravlja, sklicuje in vodi sestanke Sveta EU na vseh ravneh, od delovnih skupin, ki jih je okoli 250, do zasedanj Sveta ministrov in Evropskega sveta. Predsedujoči delovnim telesom Sveta je odgovoren, da delo na zasedanjih, na katerih se države članice pod vodstvom predsedstva pogajajo o evropskih zakonodajnih predlogih in političnih smernicah, poteka gladko. Predsedujoča država pri tem usklajuje nasprotujoče si interese držav članic, deluje kot posrednik ter pripravlja in sklepa kompromisne predloge za rešitve problemov z namenom doseči napredek pri posameznih zadevah. Podpisuje sprejete pravne akte in nosi politično odgovornost za vse sprejete odločitve. Zato je pomembno, da nastopa kot nevtralni mediator, ki zastopa evropske interese in čim manj izpostavlja nacionalne prioritete. Po dosedanjih izkušnjah predsedujoča država v šestmesečnem mandatu predseduje dvema zasedanjema Evropskega sveta, okoli 40 ministrskim zasedanjem, 60 zasedanjem Odbora stalnih predstavnikov (Coreper) I in II ter približno 2000 zasedanjem delovnih

skupin in različnih odborov. Poleg priprave in vodenja velikega števila formalnih zasedanj pa mora predsedujoča država opraviti tudi veliko neformalnega dela v obliki lobiranja, pogajanj in neformalnih sestankov s posameznimi državami članicami, skupinami držav ter evropskimi institucijami. Poleg formalnega dela predsedovanja, ki se odvija na sestankih v Bruslju, Luksemburgu in Strasbourgu, se je uveljavila tudi praksa priprave neformalnih srečanj v predsedujoči državi, kjer se organizira več neformalnih zasedanj različnih sestav Sveta ter številne ministrske konference in druge dogodke (zadnje predsedujoče države so organizirale od 100 do 150 takih dogodkov).

Izbrala in uredila A. Budja

Vir: Internet, 2008

Nekaj o rasizmu in protirasizmu na Danskem, lahko bi bilo tudi v kateri drugi državi...

Predlog za objavo članka je posla Jure Piškur iz Lunda. Tokrat Jure ni imel časa za pisanje, čakalo ga je predavanje nekje izven Lunda, v četrtek v Piranu, v petek v Ljubljani .... Jure je poslal sliko, ki je del anti-ksenofobne kampanje na Danskem (nekaj kar so Švedi delno preboleli že v sedemdesetih letih) ... <http://politiken.dk/indland/article504074.ece> . Njegova življenska sopotnica, Judita, preživi vsak delavnik vsaj 8 ur med Danci v Kopenhagenu...

Danskerne har aldrig været mere mangfoldige end nu. Det vil Politiken hylde med en kampagne, hvor læserne inviteres til at tegne et nyt og mere nuanceret portræt af familien Danmark.

De næste 16 dage bringer Politiken hver dag portrætter af forskellige danskere. Alle iført en T-shirt med budskabet: 'Jeg er også dansker'. Hver dag finder man portrættet her på siden under linket

'Dagens dansker'. Samtidig inviteres alle, der har lyst, til at indsende portrætter af sig selv til adressen dansker@pol.dk. Kampagnen kulminerer på Grundlovsdag, 5. juni. Og det er ikke nogen tilfældighed, siger Politikens chefredaktør, Tøger Seidenfaden. »Grundlovsdag er festdagen for det danske demokrati. Rummelighed og mangfoldighed er helt centrale danske værdier,« siger Tøger Seidenfaden. Han understreger, at kampagnen er for alle.

»Grundtanken er, at Politiken opfordrer alle danskere – med streg under alle – til at medvirke til at tegne et mere nuanceret portræt af familien Danmark«. (Pol)

Några exempel ur bloggen: 09:28 3. jun 08 Lise Skovsgaard, København NV Jeg er også dansker, dels fordi jeg er født til det, men mest fordi jeg har VALGT at være det. Som jeg ser det, betyder det, at jeg tilhører Danmark, og Danmark tilhører mig - fordi jeg har valgt at elske mit land på godt og ondt. Så om jeg er dansker afhænger ikke af det antal år jeg har boet her, men at jeg har VALGT det som mit land.

07:49 3. jun 08 Hege Dalsgaard, 7100 Vejle Jeg kommer fra Norge. Har boet her i 15 år. Her har jeg fået min uddannelse og mine børn. Her vil jeg blive gammel. Jeg er også dansker.

20:29 2. jun 08 Ronja Korre Rønsbro, Hareskovby Jeg bor også i Danmark - men hvorfor skal man bekræfte sin etniske baggrund? Er det ikke nok at være et godt menneske og behandle sine racefæller ligeværdigt og med respekt? Det er noget pladder, sådan ikke at ville respektere nogle mennesker som "rigtige danskere" bare fordi de ikke hedder et typisk dansk navn. Jeg håber, at fremtiden ser lidt lysere ud for mangfoldigheden!

Jure Piškur

Jure Piškur in njegova življenska sopotnica Judita – sta praznovala 25-letnico skupnega življenja

Judita in Jure Piškur (slika zgoraj), naš stalni dopisnik, sta praznovala srebrno obletnico skupnega življenja. To smo z njima in skupaj s še nekaterimi

obeležili s številčno udeležbo v Lundu pri njiu doma. Obiskovalci so bili zelo etnično mešani, saj imata Judita in Jure veliko znancev in sodelavcev z vseh koncev sveta. Dan je bil izredno pester in zanimiv, tudi zaradi nekaterih novih poznanstev, pa tudi vreme je bilo naklonjeno slavljencema. Juditi in Juretu so čestitali številni gostje, pripravila sta pravcato pogostitev z vsem, kar spada zraven, tako da je bilo praznovanje povsem na svojem mestu.

Judita in Jure sta zraven premnogih zaslug in novotarij na znanstvenem področju tudi člana društva Orfeum v Landskroni. Ob njuni srebrni obletnici jima iskreno čestitamo ter jima želimo mirnega sožitja in ljubezni tudi v bodoče!!!!!!!!

-stina

Praznovali smo v letu 2008...

GRATTIS
!!! !!! !!!

Izdajatelj / Utgivare:**Slovenska zveza / Svenska riksförbundet i Sverige****Box 237, 261 23 LANDSKRONA****Telefax: 0457-771 85 / 031-52 82 96****Predsednik/Ordför: Ciril M Stopar, Tajnik/Sekr: Marjana Ratajc****KK SLOVENIJA**

c/o Rudolf Uršič

Norregata 9, 633 46 Eskilstuna

Preds.: Rudolf Uršič, 016-14 45 49

SKD FRANCE PREŠEREN

Box 5271

402 25 Göteborg

Ladislav Lomšek, 031-46 26 87

IVAN CANKAR

N Långgatan 93

330 30 Smålandsstenar

Preds.: Branko Jenko, 0371-303 15

SKD PLANIKA

V:a Hindbyvägen 18

214 58 Malmö

Ivanka Franceus, 040-49 43 85

SD SIMON GREGORČIČ

Scheelegatan 7

731 32 Köping

Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44

DRUŠTVO ARENA

Brantaforsv 10

372 50 Kallinge

Tel.: 0457-20840/ 103 80

KD SLOVENIJA

Vallmovägen 10

293 34 Olofström

Preds.: Ciril M. Stopar, 0457-771 85

SLOV. DRUŠTVO STHLM

BOX 832

101 36 Stockholm

Pavel Zavrel, 08-85 72 59

SLOVENSKI DOM

Parkgatan 14

411 38 Göteborg

Preds.: Jože Zupančič, 031-98 19 37

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

c/o Bencek-Budja, Hantverkarg 50

261 52 Landskrona

A. Budja, 0418-269 26

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO

c/o Barač, Pårarpsv 37

256 69 Helsingborg

Preds.: Milka Barač, 042-29 74 92

SLOVENSKA KATOL. MISIJA

Parkgatan 14

411 38 Göteborg

Zvone Podvinski, 031-711 54 21

SLOVENSKA AMBASADA

Styrmansgatan 4

114 54 Stockholm

08-545 65 885/6

Fax 08 662 92 74,

e-pošta: vst@gov.si**VELEPOSL. KRALJEVINE****ŠVEDSKE**

Ajdovščina 4/8

SI - 1000 Ljubljana,

Slovenija

(+386) 01-300 02 70

tomaz.mencin@gov.si andrej.knaus@gov.si

